

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četr leta 80 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirilla, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenskim volilcem.

Ker bode volitev drž. poslancev iz kmečkih volilnih skupin v četrtek, dne 5. marca menda povsod ob 10. uri dopoludne, treba bode gg. volilcem, ki imajo daleč na kraj volitve, priti že zvečer poprej tje. Le-ti torej storijo dobro, če se zberó vsi na enem in istem kraji, nekaj zato, da se pogovorijo med seboj, koga čejo voliti v volilno komisijo, nekaj pa za to, da se ognejo nasprotnikov, nemškutarjev in njih bedaste drhal. V naslednjem jim torej naznamo za pojedine skupine zbiralija slov. volilcev.

1. Za volilno skupino Maribor.

V Mariboru se zberó volilci iz okraja Maribor in Slov. Bistrice, v sredo dne 4. marca ob $7\frac{1}{2}$. uri v gostilni g. Wiesthaler „zur Stadt Wien“, v Graškem predmestji. V četrtek dopoludne v isti gostilni, ob 9. uri.

V Konjicah pa se zberó volilni može pred volitvo, dne 5. marca v dvorani tamozne posojilnice.

V Slov. Gradci je tokrat zbiralija volilnih mož iz okrajev Marenberg in Slov. Gradelc v gostilnici g. A. Vavken.

2. Za volilno skupino Ptuj.

V Ptuij zbirajo se volilni može v sredo, dne 4. marca zvečer in tudi v četrtek, dne 5. marca pred volitvo v „Narodnem domu“ ter se jim bode g. dr. Leop. Gregoré predstavljal kot zopetni kandidat.

V Ljutomeru zberó se volilci iz okrajev Gornja Radgona iz Ljutomer v gostilni g. Vaupotiča.

V Rogatci snidejo se volilci iz okraja Šmarje in Rogatec v gostilni g. Anton Jug a.

3. Za volilno skupino Celje.

Volilni može Brežiskega, Kozjanskega in Sevniskega okraja zbirajo se dne 4., oziroma

5. marca v Brežicah v novi gostilni gosp. Haiderja (nasproti Frančiškanske cerkve).

Volilni može Celjskega, Laškega, Vranskega, Gornjegraškega in Soštanjskega okraja zbirajo se v Celji v gostilni g. Košerja (Hotel Koscher).

G. Michael Vošnjak bo poročal o svojem delovanju v državnem zboru svojim volilcem dne 4. marca večer v Brežicah v Haiderjevi novi gostilni (nasproti Frančiškanske cerkve.)

Da je na vseh voliščih zmaga na strani slov. mož, to je sedaj gotovo, vendar pa je treba, da pridejo vsi volilni može in ostanejo vsi na volišči trdni, vsak za načela, katera naj zapusta novi poslanec v drž. zboru. Tako izve svet, da je slov. kmet zaveden, veren, odločen in vnet za blagor domovine svoje.

Tisti nesrečni in v resnici bedasti kmetje, ki še vlečejo v eno mer ploh za nemčurji, pač niso vredni, da jih živi in nosi slov. zemlja. Svoje bedaštvo kažejo pa še radi najbolj o dnevih volitve ter dajajo slov. narodnim možem radi imena, ki gredó po pravem le njim, zapeljanim nemškutarjem. Na drugih voliščih bode letos tacih revšet le malo, nekaj večje število pa jih bode v Mariboru. Nam se, ker so vendar-le slov. krvi, smilijo prav v srce, toda njim ni pomagati, ker ne beró ničesar, vlečejo pa tenko na uho, kar jim kvasi kak brkasti čevljariček ali mesarček ali sladki doktorček iz mesta.

Za toliko lepše je torej, da je večina slov. kmetov že po vsem spodnjem Štajarji zavedna in odločna. Ni se zato več batí, da nam naši nemčurji napravijo, kar se tiče volitev, več znatne škode. V dokaz tega nam je ravno sedaj volitev drž. poslancev. Skorej v vseh okrajih nam može naznanjajo z veseljem, s ponosom, da so Slovenci, vdani sv. cerkvi in slov. domovini. Tedaj pa na veselo zmago na vseh voliščih!

Vse za vero, dom, cesarja!

Mestne volitve.

Tudi v mestih in trgih je zanimanje za volitve zelo živahno. Naš kandidat za trge in mesta, Središče, Maribor, Ptuj, Ormož in Ljutomer je gospod doktor Ivan Dečko, rojen Središčanec, veren katoličan in neustrašljiv branitelj narodnih pravic. On več dobro, piše se nam iz Ljutomera, kje nas črevelj žuli. Sto in stokrat je že pokazal, da ima usmiljeno srce za siromaka. Njemu ni za čast in bogastvo, njemu je le za to, da bi pomagal našemu narodu. Vse svoje moči daruje on za svojo domovino. Odkritosrčna volja in čista poštenost ga vodita. Gospod doktor Ivan Dečko ima pa tudi duševno zmožnost in sposobnost za državnega poslanca, kakor malokdo. Razumljivo je torej, da se je proti njemu postavila vsa nemškutarška armada. Posebno naši „Südmarkarji“ smičejo od volilca do volilca. Njihovi vohuni in dihurji so razpostavljeni po vseh voglih.

Naša slovenska stranka storí svojo državljansko in domovinsko dolžnost. Nekateri naši tržanje, ki so dozdaj stali na nasprotni strani, začenjajo spoznavati nemškutarško sleparijo. Zadnjič sem se po govarjal z nekim volilcem, ki je dozdaj zmeraj z nemškutarji volil. In toti mož mi je rekel: „Če bi jaz hotel od tega živeti, kolikor dobim v enem letu od nemškutarjev, bil bi v enem tedenu že na pesjem brodu. Gola je resnica, da mi dajo Slovenci zaslužek. Obžalujem samo, da sem se dal tako dolgo od takšnih ljudi slepiti. Pa še nekaj mi je odprlo oči. Mene je vsikdar bolelo, če sem poslušal njihove nesnažne pogovore, kako so grdili sveto vero in duhovnike. Sprevidel sem, da med takimi ljudmi ne more biti poštenje doma. Med Slovenci pa še kaj takega nisem nikdar slišal. Mene je slovenska mati rodila in me zredila v sveti katoliški veri, za to pa bom pri letošnji volitvi tja šel, kamor dohajam, med verne in poštene Slovence.“ Tako mi je pravil toti mož in z veseljem sem mu stisnil roko, ko mi je obečal, da ga nemškutarji v svoji sredini ne bodo nikdar več videli. Bog daj, da še bi tako tudi drugi spoznali pravico in resnico in da se ne bi dali več voditi od nemškutarške sleparije.

Nekaj jako pomenljivega pa ne morem zamolčati. Za te naše volitve v trgu briga se letos posebno naša okolica. Od nje imajo naši nemčurji največ dobička. Ako jih ona ne bi podpirala, morali bi že davno svoja kopita pobrati. Zdaj pa hočejo naši prebujeni in zavedni okoličani malo oči odpreti. Radi bi videli, kdo je z nami in kdo proti nam. Spoznali bi radi naše „Südmarkarje“, ki hočejo za nas tako očetovsko skrbeti, kakor mačka za miš. Vrli naši okoličani imajo popolnoma prav. Kdor je z nami, tistega hočemo podpirati; kdor pa je proti nam, tisti si naj ne išče pri nas zaslužka!

Gospodarske stvari.

Vinska trgovina do dne 20. februarija 1891.

Ob času najhujše zime in snega bilo je — lehko umevno — le malo trgovine z vinom; Sedaj pa, ko so postali poti in ceste nekoliko bolje, — ter je ljudem potreba denarjev, — oživljuje se tudi vinska trgovina, v kolikor je to z ozirom na to, da so vinoreci vino prodali večjidel vže v jesen, mogoče. Iz vseh krajev toži se, da je trta vsled hude zime pomrzla!

Na Nižjeavstrijskem, Gross Russbach prodajajo vino iz leta 1890 po 12—13 gld., 1889 po 16—19 gld., 1888 in 1887, istotako za 100 litrov.

V Madjarskem, sv. Juri, pri Požunu, prodajajo lansko po 18—21 gld. za 100 lit. Pri mestu Jegar (Erlau) stane lansko vino do 24 fl., staro do 30 fl. za 100 litrov.

V tem kraju opustošila je trsna uš vže mnogo vinogradov; da si te obnovijo, počeli so vže evropske trte na ameriške cepiti. Ima tam ljudi, kateri imajo po 100.000 ameriških trsov vže posajenih, kateri samo še čakajo cepljenja.

Na Francoskem v okolici mesta Bordeaux pridelujejo večjidel črno vino. Le-to pa se zdi letos vinokupcem predrago, in nič prav nočemo segati po-njem. Zato pa dovažajo tem več tujih vin v deželo. Kakor je vže v prejšnjih poročilih javljeno, krivi so temu dovažanju domači špekulantji (židje), katerim se domače vino zdi predrago. Vendar je pa mogoče, da se bojo tudi še ti enkrat vkanili, ker dovoženega vina ne morejo razprodati, ter so ga za sedaj še potisnili v svoje kleti.

V mesecu novembru so ti vinokupci dopeljali iz Španjskega 15.500 sodov, decembra kakih 32.000, iz Afrike, iz Algira novembra in decembra kakih 4000 sodov, iz Portugalskega kakih 500 in iz našega cesarstva kakih 600 sodov. Za dalmatinsko vino plača se na Francoskem za 1889. do 25 gld. za 100 litrov.

Živa je bila vinska trgovina v tem času na Španjskem; razun v Francosko, prodali so mnogo vina tudi na atlantske otroke in na Angleško. V Švici plačajo za fino vino po 60 gld., za srednje po 25—30 gld., za navadno (slabše) po 25 gld. za 100 lit. Novejši čas uvažajo inozemska vina tudi v naše cesarstvo v večji meri. Tako so to zimo iz grškega otoka Sta. Maura dopeljali v Trst 13153 hektolitrov vina, a v istem času 207 hektolitrov v Reku. —č.—

Sejmovi. Dne 28. februarija v Poličanah za ščetinjad in v Slov. Gradi. Dne 2. marca v Mariboru, na Planini, v Marenbergu, v Tilmiči in na Vranskem. Dne 3. marca v Loki, v Lučanah, v Račah in v Oplotnici. Dne 4. mar. v Radgoni. Dne 5. mar. v Lučanah in na Ptuji in dne 6. mar. pri sv. Petru pod sv. Gorami.

Dopisi.

Iz Kamnice. (Volitve in dolgonosi bresteniški paša.) Vaš list, g. urednik, se je čudil in vprašal, zakaj je dež. odbor podelil Kamnici 400 gld. Ni se čuditi, zakaj kdor se hoče dobro voziti, treba — mazati. Tako si je tudi mislil večni kandidat Schmiderer, vulgo Hammer Amboss. Zato je tudi ne v svojo mošnjo, ampak v ljudsko prav globoko segel in radodarno velikodusno podelil Kamničanom — ne vsem, samo nekim — 400, reci štiri sto gol dinarjev. Tu imate, pa glejte, da bom jaz voljen, če ne, nič več ne dobite. Zato pa že govoré tukaj, da bo kmalu razveselil večni kandidat naše „purgarje fortšritlerje“, katerih sta dva nedavno postala „doktorja“ — kako, bom vže povedal — zopet s kakim darom. Za danes samo to, da so v Kamniški fari volili večinoma nemčurško-liberalno. Nemcev ni tukaj toliko, kolikor na roki prstov. Na Razpahu (Rožbahu) je voljen sicer neki bivši kramar v Selnici, Ursih po imenu. Ljudje pa pravijo, da ni posestnik, ker je pre vse njegove žene in njegovega tasta. Po tem takem nima volilne pravice in tudi ne sme in ne more biti volilen mož po postavi o državno-zborskih volitvah. Glejte torej na prste nemškutarjem! Jelovec, tudi občina v Kamniški fari, dela ji čast, ker tu je izvoljen enoglasno pošten Slovenec. Podrepniki Bresteniškega paše t. j. nemčurji Wies talerjeve liberaluške stranke še glasú niso do bili. Tako je poštено. Varuj se ptujsca, ogibaj se nemškutarja, da se sam ne ponemškutariš, kakor se je Jelovški predstojnik Hleb, ki še nemški ne ve, pa je za Nemca glasoval pri dež. zborskih volitvah. Zato je pa tudi zdaj videl, koliko porajtajo pošteni Jelovčani na nj. kajti še glasú ni dobil. Tako je prav. Tudi so se krepko držali Kamniški Slovenci. Kako pa da so premalo glasov dobili, prihodnjič dalje.

Iz Sladke gore. (Volitev.) Dne 18. t. m. ob osmi uri zjutraj smo imeli občani iz Sladkogore in drugih okolic v hiši našega veleposestnika g. Franjo Detička volitev volilnih možev, kateri gredó 5. sušca v Rogatec državnega poslanca volit. Volitev se je za našega slovenskega kandidata prav hvalevredno vršila. Pri tej volitvi so vrali Sladkogorčani zopet sijajno zmagali, ter jasno dokazali, da so še vedno poštenega, neomahljivega značaja, krščanskega duha in goreče vneti za versko in narodno stvar. Ko se pa po srečno dokončani volitvi vsi veseli proti domu podamo, tedaj nam naproti prisopija naš občinski svetovalec Matevž Medved, po domače Volk, kateri se je tudi namenil volitve vdeležiti, ali je, hvala Bogu, pre dolgo spal, ter je vso volitvo zamudil. Matevžek je morebiti mislil, da bo gospod komisar celi dan na njegovo visokost čakal. Ko se tako

ž njim srečamo in mu na njegovo radovedno vprašanje po izvoljencih, izid volitve naznanimo, se ves nejevoljen nad nami zareži, rekoč: „Ali si niste mogli boljših dedejev poiskati?“ Za božjo voljo! Boljših mož pač po pravici nimamo. Vidite, Medveda bi si morali izvoliti in ta bi nam gotovo v Rogatcu nalašč kako sramoto naredil; in v tem slučaji bi se nam prav lahko očitalo, da smo blzo slavnega Lemberga domá. Hočemo se torej tudi v prihodnje vselej Medvedu enakih nasprotnikov skrbno varovati in se vsake volitve v prav obilnem številu vdeležiti, da se vresničijo besede nekega nemškutarja: tako jih gre iz Sladkogore, kakor „müh“.

Od sv. Križa nad Mariborom. (Volitve volilnih mož in naš župan.) Povsod se zdaj na kmetih vršijo volitve volilnih mož za državni zbor. Pričakovati je, da bodo se naši slovenski kmeti tudi letos pokazali kot korenjaki in vrali narodnjaki. Pri naš se je vršila volitev dne 17. t. m. Udeležba bila je tako obilna, kakor še nikoli in kandidati narodne stranke gg. G. Dobaj, J. Strnad in A. Hauptman, izvoljeni so skoraj enoglasno. Nasprotna stranka se še na volišče ni upala. Ta volitev je pa za nas tudi to dobro imela, da smo pri njej svojega župana g. D. Elznik-a dobro spoznali. Že lani nam je nasprotoval pri volitvah za deželni zbor. Izyoljen je bil za volilnega moža, a ker z nami ni hotel voliti, z nasprotniki voliti pa ga je bilo sram, ostal je doma na dan volitve v Mariboru. Ko so pa prišle volitve za okrajni zastop, šel je volit, se ve, da nemškutarje, ker je mislil, da nikdo ne bo izvedel, kako je volil. Ali mi vemo to prav dobro, da si se vedno hlini za Slovenca in je še tudi letos zatrjeval, da on slovenski stranki nikdar ni nasprotoval. Tudi so narodnjaki še res nekaj zupanja imeli do njega, hoteli so ga voliti za volilnega moža. Ko je pa prišlo do volitve volilnih mož, hotel se je volitvi odtegniti in tako napraviti zmešnjavo med narodno stranko; ta pa je nakan hitro spoznala in še o pravem času postavila drugega kandidata, in ko se je g. župan proti koncu volitve vendar-le prikradel na volišče, pokazal je tudi s svojim glasovanjem, kaj namerava. Bogu smo hvaležni, da smo nevarnost še o pravem času spoznali in jo odvrnili, a narodna stranka bode si to postopanje županovo dobro zapomnila in želeti bi bilo, da zasede pri prihodnjih občinskih volitvah županov stol mesto omahljivca in vetrnjaka neomahljiv in značajen mož.

Od sv. Jurija ob Ščavnici. (Občni zbor) bralnega društva pri sv. Juriju ob Ščavnici dne 25. prosinca t. l. v zvezi z „Besedo“ obnesel se je sijajno. Po večernicah videl si ljudi tropoma vreti v solo; prišlo je mlado in staro, možki in ženske, da smo komaj prostora našli. Zvedenci cenili so jih okoli 400 in slišal

sem od nčega kmeta naslednje besede: „Zadnjič nas je bilo veliko (7. sept. pret. l.), danes nas je pa še mnogo več; za prihodnjič morali bodemo pa še pristavljalati“. Predsednik društva g. Jernej Košar pozdravi z veselim srcem to množico, povdarjače važnosti bralnih društev, ter omike na narodni podlagi. Po zboru „Vodnikov venec“, katerega in naslednje pesmi peli so izborno domači pevci, pričelo se je zborovanje. Tajnik prečita najprej nova pravila, katera so prišla pred kratkim iz Gradca od visoke c. kr. namestnije, čemur je sledilo poročilo o delovanju odbora v preteklem letu. Iz tega povzamemo, da je imelo društvo v preteklem letu naslednje časopise: „Slovenski Narod“, „Slov. Gospodar“, „Ljubljanski Zvon“, „Mir“, „Kmetovalec“, „Slovensko Matico“ in „Družbo sv. Mohora“. Društvo priredilo je v preteklem letu dve veselici, namreč 2. februar. „Vodnikov večer“ in 7. septembra „Besedo“ s poljudnim predavanjem o kmečkih puntih in predavanje Aškerceve „Stare pravde“. Obe veselici ste se vrlo obnesli, čeprav nismo imeli pri nobeni godbe, ampak za zabavo skrbel je vrl domači pevski zbor. Hvalo je društvo izreklo gosp. Hrašovcu Francu, c. kr. okr. sodniku v pokoju v Gradcu, kateri je poslal v teku preteklega leta društvu lepo zbirko knjig in g. dr. Jak. Ploju, odvetniku v Ptuj, kateri nam že več let blagodušno pošilja „Mir“, ter ga je prosilo tudi za tekoče leto podpore. H koncu opomni poročevalec, da je umrl v preteklem letu slavni naš rojak in častni ud našega društva č. g. Davorin Trstenjak, ter povabi zbrane, naj v znak spoštovanja ustanejo, kar se je tudi zgodilo. Društvo imelo je v preteklem letu 30 fl. 68 kr. dohodkov in 30 fl. 35 kr. stroškov. (Konec prih.)

S Pohorja. (Volitev volilnih mož.) Popotniku, ki pride o času, ko je vsa narava oživljena, v Ribnico, razveseli se gotovo srce ter nehoté vsklikne: krasen kraj je tukaj! In kdo bi se tudi ne razveselil, ko diha va-se sveži planinski zrak in ko vidi pred seboj bujno rast na njivah in travnikih, katere obkrožujejo temno-zeleni gozdovi, rastoči po krog in krog se dvigajočem gorovji. Zares krasen razgled! A še mnogo lepša zazdela se mi je Ribnica, dne 17. februvarija, ko se je oblekla v obleko, kakoršna ji pristuje, namreč v narodno, kajti ta dan pokazali so Ribničani z izvolitvijo štirih narodnih mož v volilne može, da ne marajo več tistih po sili. Nemcev in liberalcev, marveč hočejo biti verni katoličeni in zvesti Slovenci. Slava Vam, vrli Ribniški volilci! To je bilo prvokrat, kar ste si priborili zmago in sicer sijajno zmago, kajti naši nasprotniki, vi-deč toliko število zavednih volilcev, niso se še prikazati upali na volišče, dasiravno so bili sicer o tacih prilikah jako mogočni ter so ponosno vzdigovali svoje grebene. Le vsakokrat,

kedar bo kaka volitva z združenimi močmi stope na volišče in sijajna zmaga vam je go-tova! Ako bi se bili tudi vsi naši nasprotniki volitve vdeležili, bila bi zmaga vendar naša, kajti od 42 volilcev bilo je 28 naših navzočih. Konečno še par besed tistim, ki ne vedo, ali nočejo vedeti, čemu se čč. gg. duhovniki trudi, da bi pri volitvah ne prišli liberalci in bili po sili Nemci izvoljeni. Kdor zaničuje in zataji svoj rod, njemu je navadno tudi vera de-veta briga; in človek, ki je izgubil vero je pač najrevnejša stvar na svetu! Torej ne volimo nikdar liberalca in nemškutarja, kajti kdor zataji svoj rod se je menda že itak s svojo pa-metjo skregal in od tacega človeka ni več kaj prida pričakovati.

Od Malenedelje. (Društveno.) Dne 1. februar. imelo je tukajšnje leposlovno bralno drušvo svoj redni občni shod, novo volitev, odobrenje računov i. t. d. Zborovanja udeležilo se je veliko število starih udov in tudi novih je pristopilo precej lepo število. To je dokaz, da se je med mladino ubudila želja do čitanja slov. knjig in časopisa. Volitev je ostala pri starem, načelnik je g. Božič, tajnik g. Cvahte, denarničar Stuhec in gg. Koser in Slana odbornika. Po dokončanem zborovanju je bila veselica pri g. Korošči, s pri-merno slavnostjo stoletnice rajn. zgodovinarja Kremljna, bivšega Malonedeljskega župnika. V slavnostnem govoru je izborno naslikal, g. Cvahte g. Kremljna življenje, njega neumorno delovanje. Ljustva bilo je ogromno, da niti ni bilo mogoče prestopiti, in kar je najlepše, držalo se je vse dostojno in mirno. Po slavnostnem govoru se je deklamovalo Kremljna pesem „Bod'pozdravljen, v prjetno venčani cerkevnak moi!“ Za deklamacijo sledila je dr. Vošnjakova igra „Svoji k svojim“. Predstavljalo se je izvrstno, da niti pričakovali nismo takega uspeha, zlasti zaslužili ste občno zahvalo gde. Ana Spindlerjeva (Jela) in L. Božičeva (Mica.) S tem je bila slavnost končana in začela se je prosta zabava. Vsak je šel zadovoljen domov in vsak obžaljuje, komur ni bilo mogočo se veselice udeležiti!

Iz Vitanja. V ponedeljek dne 23. februar. se je danes za Vitanjsko vas vršila še enkrat volitev volilnega moža, to pa vsled tega, ker pri prvi volitvi ni stavlil nihče prave večine glasov na svoje ime. Bilo je torej treba druge volitve. Prišlo je izmed deset osem volilcev. Od slovenske strani so nam nasprotniki zvabili Leopolda Trneca (Šume), da je odšel ob $\frac{1}{4}$ 11. k fužinam, da se tam pregleda neka škoda, katero so bajě napravila njegova drva. Mož je res šel, ker se je zbal kazni, pa ni več ob pravem času došel nazaj. Tako smo bili le 4 Slovenci. Od najprotne stranke je došlo 5 volilcev, toda g. komisar je naznanil, da se je moral eden izmed njih, g. Karl Jaklin, kot

mladoleten uradno izbrisati. Bili smo toraj 4 konservativci proti 4 liberalcem. Pri prvi volitvi je dobil g. Anton Kokošinek, ker je volil samega sebe, 4 glase, g. župnik pa tri glase. Pri ožji volitvi sta dobila vsak izmed njiju po 4 glasove. Morala je razločevati srečka, ki je odločila za g. Antona Kokošineka. Pri tem moramo vendar opomniti, da od naših nasprotnikov ni lepo, da so g. Leopolda Trneka na nezaslišan način plašili, naj se volitve ne vdežuje. Eden ga je strašil z roboto in desetino in drugi z veliko škodo, v katero bo prišel, če voli s Slovenci; tretji (mesar Tišler) ga je prišel nagovarjat, naj žene na sejem njegovega konja. In ko vse ni nič pomagalo, dobil je pismo od g. Muleja, da pride v kazensko preiskavo, če ne dojde ob četrtna ednajst k fužinam, da se dozdevna škoda pregleda. Ne da bi bil mož koga vprašal, gre res na to izmišljeno komisijo ter zakrivi propad naše svete stvari. Liberalno so volili gg.: Tepej, Anton Tišler (Cvikl), Kokošinek in nadučitelj Zirngast; konservativno pa gg.: učitelj Drnjač, Kolar, kamnosek Grilec in J. Žičkar. Za liberalno (?) stranko ni častno, s tako zvijačo in silo zadrževati poštene možake, da se ne morejo vdeleževati volitve. Če bi pri prihodnji volitvi v Vitanjskem trgu dne 9. marca smel vsak volivec prosto oddati svoj glas, tedaj bi frajmavrer dr. Foregger pač lahko preštel svoje prijatelje.

Z Ribnice. (O volitvah.) Krasna Ribnica, dozdaj vedno v sužnost teptana, ob volitvah zmiraj v nemškutarski plašč zavite, bodim danes pozdravljen! Prvi pot razjasni se majki Slavi lice nad teboj, ko si zbilja okove nemčurstva raz sebe in se pridružila njenej četi; prvikrat se mi nad teboj radujemo, uvidevši osvobodjeno sestro! — Hvala ta po velja največ čvrstim rodoljubom tvojim, ki se niso zbalili ne dela ne truda, ne zamere in obrekovanja, da so to delo tako častno izvršili. Izvoljeni so namreč prvič narodnjaki v Ribnici, katerih se vsi veselimo in jih spoštujemo kot značajne može, čeravno jih nasprotniki z bedaki itd. zmerjajo. Ne moremo jim zameriti, nemškutarska jeza je baje strašna in huda: Volitve se celo niso udeležili, kajti če so šteli svoje od spredaj ali zadaj, premalo jih je bilo, komaj tretjina! Še bolj pa so se prestrashili, videč, da so naši vsi na volišči, to je bilo hujše, kakor če bi jim bil dal žolča piti. — Da se je vse to tako častno in srečno vršilo, gre prvič hvala v č. g. župniku se izreden trud in skrb, kakor nadalje vsem vrlim rodoljubom v Ribnici, katerih je hvala Bogu še precej in so vsi storili svojo narodno dolžnost. Hvala in slava vsem!

Iz Šmarija pri Jelšah. (Občinski odbor.) Ubogi občinski sluga, g. Markus je nekoliko dni pred volitvijo imel toliko silo, ko je

za nemškutarje pooblastila od udov, ki jih ravno v tej občini ni malo, lovit, da bi si bil skoraj nove črevlje popolnoma raztrgal, samo, da vstreže svojemu velikonemškemu šefu. Služba je pač služba, torej je tudi treba slugi skrbeti, da ob nemški kruh ne pride na slovenskih tleh. Pred tremi leti, ko je bila volitva, ni si nihče mislil, da gospod Lōschinnig bi mogel biti drugačnih misli, kakor popolnoma narodno slovenskih. Kako bi tudi moglo to drugači biti, saj je bil o svojem času načelnik slovenske čitalnice tukaj. Zatorej so ga pa tudi izvolili za občinskega predstojnika. Ali kakor hitro je bil potrjen v tej novi svoji časti, že je začela polagoma druga sapa pihati tako, da je v teklu treh let do dobrega vtaboril v tej doslej v vsakem oziru izgledno narodni občini nemški značaj. Zdaj bi pa res bilo strašno, ko bi res po preteklu teh kratkih treh let soper znal kak narodnjak postati občinski predstojnik, torej tolika sila. Rokodelci se druga leta niso nič brigali za volitve, ali zdaj je moralo vse na noge. Stara Kokolca je bila bolna in ni mogla sama pooblastila podpisati, zato pa ga podpiše na mesto nje njena hči. Potem pride g. Markus k papeževi Trezi in prinese ostržek praznega papirja, ter ji naznani, da ga gospod Lōschinnig posljejo, naj bi podpisala. Na vprašanje, zakaj? ji pove, da želijo necega gospoda proč spraviti. Na to je podpisala, ne vedoč, da je pooblastilo, ker je papir še bil ob času podpisa prazen. Revica se pa zdaj ježe joče, ko je slišala povedati, da je tudi ona pripomogla k nemčurski zmagi. Tisti kovač, s katerim je imela burja že toliko opraviti, si je za geslo postavil: le tam vleči, kjer bode za njegov žep hasni, narod pa naj gre slobodno v pozabljenost samo, da on obogati. Čeravno pa dobro ve, da ne bode nikdar miljonar, vendar si je za nalogu vzel pred občinsko pisarno, kratko pred volitvijo, kmetom razkladati, da je treba samo posestnike pa ne uradnikov v odbornike voliti. Pozabil pa je, da gospod Strehar, doma iz Himelaja, tam nekam blizo Konjic, toraj gotovo pravi Nemec, je sam uradnik a njegova gospa sopruha je posestnica. Gospodje nemčurji, zapomnite si, da ob prihodnjih volitvah bomo pač bolj pozorni, ne boste nas več vkanili.

Iz Celjskega okraja. („Dar“ 20.000 fl.) Pri skupščini dne 6. avgusta 1887 sklenil je okrajni zastop Celjski, v katerem so imeli takrat še Celjski „Nemci“ in nemškutarji večino, da podari gospodom Lappu in Klemensieviczu v podporo zgradbe Savinjske železnice znesek po 40.000 fl., in nadalje, da njima ne bo treba nič okrajnih doklad od te železnice plačevati skoz celih dolgih 20 let! Lapp in Klemensievicz pa nista mogla železnice sama zgraditi, ter sta za to odstopila svojo koncesijo štajarski deželi. Dežela sama bo sedaj to že-

leznico gradila in še letos dogotovila. Deželni odbor obrnil se je na to na okrajni zastop Celjski, naj bi za zgradbo Savinjske železnice tudi deželi dal podpore 40.000, kakor se je to nekaj obljudilo Lappu. Okrajni zastop Celjski sklenil je pa, da dovoli za podporo te tako važne železniške proge, ne 40.000 fl., kakor prej nemškutarji, ampak le 20.000 fl.; pa teh 20.000 se tudi ne podari tako, da njih ne bi okrajni zastop nikdar več videl, kakor je to storila prej nemškutarja večina, ampak teh 20.000 fl. se dovoli tako, da mora dežela denar vrniti, če bi kedaj železnico prodala državi ali komu drugemu. Podpora se bo pa izplačala v 5 letih, vsako leto 4000 fl., brez vseh obresti, med tem ko so prej Nemci hoteli celih 40.000 fl. na enkrat izplačati, ter za to dolg napraviti, katerega bi celih 50 let plačevali. Nova železnica pa tudi ne bô niti za eno leto oproščena okrajnih doklad, ampak bode dežela morala plačevati okrajne doklade, kakor vsak posestnik. Nemškutarji sedaj kričijo po našem okraju, rekoč: „glejte kako narodna večina gospodari v okrajnjem zastopu; kar na enkrat podarili so 20.000 fl. deželi!“ No, iz predstoječega lehko vsakdo razvidi, kdo da je bolje gospodar, sedanja narodna večina ali pa prejšnja nemškatarska večina. Pri tem pa treba še opomniti, da dokler so bili nemškutarji na konju, niso se mogle okrajne doklade nikdar znižati. Sedaj pa, ko narodnjaki v okrajnjem zastopu komaj poldrugo leto gospodarijo, so se doklade vže za 3% znižale, in je pri letošnjem računskem sklepu ostalo gotovega denarja v okrajni blagajni 11.000 fl., tako da se bo prvi 4000 fl. za železnico deželi lehko izplačalo, ne da bi se za to napravil dolg, ali da bi se doklade le za krajcar zvišale. — Tako je gospodarstvo narodne stranke, katera je lehko ponosna na lepih doseženih uspehih!

Od Sotle. (Tički v mreži.) Pred leta dni smo o tej zadevi pisali: „tiček v mreži“, letos pa pišemo „tički v mreži“. Kako to? — To je bilo tako. Znano je, kako si je znani Nace Schober s svojo tožbo proti g. nadučitelju Slemenšku v Podčetrtnk prste opekel. — Schober je namreč Slemenška pri šolski gospodski tožil, da je (Sl.) pjanec. Preiskava je pa pokazala, da je Schober-jeva krivična in lažnjiva. Na to zatoži Slemenšek Schoberja pri c. k. sodniji v Kozjem zavoljo žaljenja časti, in sodnija ga je obsodila prestopka žaljenja časti na platež 40 fl. ali pa 8 dni zapora in na platež vseh stroškov. Pritožila sta se sicer obadva, in sicer Schober zavoljo obsodbe, Slemenšek pa zavoljo premale kazni. Ni pomagalo nič — Schober ostane obsojen — c. k. okrožna sodnija v Celju je Kozjansko sodbo potrdila. — Toda tožbo Schoberjevo je podpisalo več ognjebrancev v Podčetrtnku, katerih imena je Slemenšek še le pri

obravnati s Skoberjem izvedel. To vam je čudna zmes, vsa v Podčetrtnku doma. Naj jih tudi „Sl. Gosp“ našteje, da slov. svet poizve, kake baže ljudje so to. 1. Henrik Moschet, obč. pisač; 2. Vas. Jurše, žnidar. 3. Dr. Aleks. Vaculik, zdravnik; 4. Franc Druškovič, čevljar; 5. Jakob Kožer, usnjari in srejn. odbornik; 6. Anton Vehovar, krojač; 7. Jožef Fabiani, trgovec; 8. Anton Kolar; 9. Miklavž Šeleker; 10. Janez Potočnik, usnjari; 11. Anton Žager; 12. Anton Verbošek, oštir; 13. Janez Verglez, slikar; 14. Miha Kramarič, mizar; 15. Peter Križmanič, oštir; 16. Jožef Peternel, klobučar; 17. Janez Reisinger, kovač; 18. Fraul Kopivšek, mizar in obč. odbornik. Ko je tedaj Slemenšek te tičke zvedel, je tudi nje tožil zavoljo tistega predstopka, kakor Schoberja. Dne 12. aprila lanskega leta je ta izbrana družba stala pred sodnikom v Kozjem. Pa kako se je zagovarjala in svoje obtožbo dokazovala? Ko je odločnost tožnika zapazila, dej je prej tako junaško-hrabro srce v hlače zlezlo. Ona se ni zagovarjala, in resničnosti svojega obdolženja dokazovala, ampak s pričami si pomagala, da je g. Slemenšek prepozno tožil, da je tedaj tožba zastarela! In res je sodnik tako spoznal. Toda s temi dokazi in odlokom g. Slemenšek ni bil zadovoljen, ampak se je po g. dr. Hrašovcu pri okrožni sodniji zoper njo pritožil in njegova je obveljala. Dne 31. prosinca t. l. je okrožna sodnija v Celji spoznala, da Slemenšek ni prepozno tožil, pač pa sodnija Kozjanska ni tega storila, cesar je on prosil, da bi bila namreč tudi tiste iskala in kaznovala, kateri so s Schoberjem krivično tožbo podpisali. To morajo pač kaj prijetne razmere biti v nemčurskem Podčetrtnku!

Iz Jarenine. (Imeniten dan) za imenitno Jarenino je bila nedelja, dne 8. svečana. Sicer še mlado, pa lepo se razcvitajoče kmetsko bralno društvo, ki šteje sedaj 88 udov, priredilo je namreč takrat prelepo veselico, pri kateri je je naše narodno geslo „Svoji k svojim“ res v denjanji pokazalo svojo čudotvorno moč. Več odličnih gostov od sv. Jakoba, Šentilja in sv. Jurja v Slov. gor., potem eden Triglavan iz Gradača in toliko vrlih domačinov je bilo navzočih, da je bila Cvilakova snažna gostilna na vse strani pretesna. Koj v začetku zborovanja govorili so namestnik predsednikov, č. g. kaplan Fr. Murkovič sila lepo o pomenu društvenega gesla: Vse za vero, dom, cesarja. Poslušaleci so bili že njimi vsi le ene misli: „Tako je!“ V potrdilo pa zapoje Jareninski mešani zbor dvekrat Volaričovo prelepo pesem: „Slovan na dan!“ Navzmes vzporednih točk svira domača godba na lok. Sedaj nastopi že večkrat odlikovani sadjar, g. J. Slekovec ter temeljito govoril o umnem vzgojevanju sadnih dreves. Glasna pohvala mu sledi. Zopet mešani zbor odlično zapoje pesem „Rožici“ (Volaričev

napev). Na to je 300 štev. šaljive tombole (vsaka štev. 5 kr.) kmalu razpečanih, in kakšen smeh pri razdelitvi dobitkov! Zavitek žveplenek, za 2 kr. igel in nitij, mihec ali celo kašina klobasa, pa tudi ni, kar si bodi. Po blagajniku smo izvedeli, da je imelo društvo od svojega početka (11. majnika 1890) do novega leta 65 fl. 55 kr. dohodkov in 40 fl. 55 kr. stroškov. Posebnim dobrotnikom društva se morejo šteti: č. g. Jož. Flek, dekan (podar. 1 fl., več časopisov in bralno sobo), č. g. Henrik Rešek, upravnik na Jareninskem Dvoru (5 fl.), g. Neža Slatinské, ravno tam (5 fl.), č. g. Jakob Županec, župnik pri sv. Ožbaltu (5 fl.), g. Stotnik (5 fl.) g. Leopold Županec, predsednik (5 fl.), č. g. Fr. Murkovič, kaplan (3 fl.), vrla mati Marija Smirnau (2 fl.), Karol Knuplesh (2 fl.), g. Fr. Mesko, učitelj krasno vezani imenik društvenih udov, J. Sakelšek (tri klopi v čitalnico) Bog plati vsem! Več udov je darovalo po 1 fl. ali pa veliko dobrih knjig. Teh šteje društvena knjižnica, kakor nam je poročal bivši knjižničar, g. Svitoslav Hauptman, že mnogo čez 300. Vošnjakova igra „Svoji k svojim“ bila je v Jarenini celo kaj novega, in zanimivo je to, da je uloga župana Podlipnika igrал kmet slovenske korenine, veleposestnik, g. Ignacij Županec. Še edna krasna pesem „Pri zibeli“ se je glasila, in ker se je bližala že 12. ura, naredil je Matevž, kakor zadnjič pri sv. Križu na Kozjaku prav okusne štruklje za kosilo. Cvilakovi so pa še poleg tega vsem poprek izvrstno postregli. To Vam je bila prijetna, poštena zabava, ki bode vsem udeležencem ostala gotovo v najlepšem spominu. Srčna hvala vsem onim gospodinjam in gospodom, ki so zelo pripomogli, da se je veselica tako sijajno obnesla v čast in korist slavné Jarenine! Živili!

Iz Rajhenburga. (Volilci pozor!) Dne 20. t. m. je bila volitev volilnega moža za naš trg. Volitev se je imela pričeti ob 1. popoludne. Nasprotne, liberalne stranke se narodni volilci niso nadzali niti bali, da bi vendar lahko propadli. A zdaj so naenkrat prilezli skozi vrata na volišče pozabljeni sklepči, ki so na starost pozabili, da jih je rodila slovenska mati; mislili so, da so na Pruskom ter oddali svoje glasove „privandranemu“, liberalnemu prusu, češ, ta liberalen Nemec, ki ne pozna ni cerkve nijenih zapovedi, — tak mož gotovo zasluzi vse naše zaupanje, saj bo volil poslanca, kateri bo vernemu slovenskemu kmetu pomagal na noge, da napravi prostor na domači zemlji tujemu nemškemu društvu „Südmark“! — Ko so čez četrte ure pozneje dohajali na volišče naši možje, da bi si izbrali pravega moža, ki ima verno slovansko srce, je bila volitev že končana; reklo se jim je: prepozno! Torej volilci pozor!

Iz Makol. V vseh občinah tukajšnje župnije izvoljeni so bili odločno katoliški in na-

rojni volilni možje in sicer za Makole: č. g. župnik Mih. Lendovšek; za sv. Ano poleg Makol, Juri Črnoga; za Stopno Andrej Pohleven; za Dešno Štefan Lepej in Martin Novak; za Statenberg Franc Vantur in Jakob Brgez; za Pečke Anton Poharc in Anton Babšek. Slava in čast tem vrlim narodnim občinam!

Iz Orebove vasi zunaj Maribora. (Ljudsko štetje) Stalo bo državo mnogo denarja in slovenskemu ljudstvu bode v škodo. Naši občini bil je priredjen kot štetni komisar znani liberalец Jan. Retschnigg. V tukajšnji občini ni nobenega Nemca in je izključljivo slovenski občevalni jezik, pa čuje, štetni komisar je vpisal okoli 200 Nemcev! Priče nam pravijo in slišal sem tudi sam, da je stranka rekla: občevalni jezik slovenski, pa mož je zapisal: „deutsch“. Nekaterih ni za občevalni jezik celo nič vprašal, pa je zapisal „deutsch“. Občina mora štetnemu komisarju za tako ljubezljivo in dobrotno štetje še delo plačati in če hočemo reklamirati, bodo soper sitni poti in stroški. Štetev se je vršila tukaj še le 25. januarija in če je imenovani J. R. tudi po drugih občinah tako (!) pošteno štel, tedaj je par tisoč Slovencev na papirju pohrustal!

— k. obč. odbornik.

Iz Št. Jurja na juž. žel. (Neodločni.) V sredi pota pač ne bomo ostali čisto slovenski Šentjurčani. Prvokrat se nam ni ustreglo, ko smo prosili, da bi se po naših šolah le po slovensko učilo, ampak se je odgovorilo, da bi se še enkrat natančnejše posvetovali. Posvetujte se torej možje, ki imate pri tej reči govoriti in domenite se skoraj, brez odloga, da hočemo slovensko podučevanje. Povsod drugod se uči v maternem jeziku: pri Nemcih po nemško, pri Italijanah po italijansko; zakaj toraj krmijo in mučijo nas z drugim jezikom, z nemščino? Kdor bo vojak, rokodelc na ptujem, ali duhovnik, učitelj in bo nemščino potreboval, tak se je bo že naučil; imamo Slovenci od Boga dobro glavo, da se naučimo v enem letu več nemščine, kakor Nemec ali Lah slovenščine v večih letih. Možje ste, postavite se torej možko na noge!

Od sv. Lovrenca ob koroški železnici. (Društveno življenje.) Na pustno nedeljo, je priredilo naše kmečko bralno društvo veselico, katera se je prav sijajno obnesla. Čeravno so nekateri nalašč napravili plese, da bi se pri tem društvu manj ljudstva udeležilo, kljubu vsem oviram se je vendar naša veselica najbolj sijajno obnesla. Razveseljevali so nas posebno Puščavski gosp. župnik s svojimi govorji in napitnicami in pa gosp. dr. Ivan Glaser, kateri je govoril o kmečkem stanu. Prav veseli so bili tudi Št. Lovrenški fantje, katerih se je prečejšnje število udeležilo veselice, in katere je bilo res veselje pogledati, kako so se kratko

časili in razveseljevali, kakor se le Slovenec rasveseljevati zamore, živeli tedaj slovenski fantje Št. Lovrenški. Zivela slovenska domovina! Zatoraj dragi Slovenci, obiskujmo in podpirajmo radi katoliška društva, kakor na primer družbo sv. Mohorja in druga taka društva, udeležujmo se jih in radi zahajajmo k takim društvom in veselicam, to se pravi, k poštenim. Le tako bodo delali z združenimi močmi, za vero, dom in za svitlega cesarja, katerega naj nam misli Bog še ohrani mnoga leta. Živeli presvitli cesar, živela Slovenija!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Grof Taaffe je zbolel, toda bolezen ni nevarna in misli se, da mu je prišla bolezen celo prav, kajti tako imaj vsaj nekaj miru in niso mu gospoda iz nemške liberalne stranke več tako na poti, da vsprejme koga izmed njih v vlado. — Volilna borba je na Dunaju jako silna in sicer se dela od liberalcev in judov najbolj zoper kneza Liechtensteina, vse eno pa je podoba, da bode izvoljen. — Stari vitez Waser, predsednik c. kr. višje sodnije v Gradcu, je razposlal na vse c. kr. sodnije, ki so pod Graško nadsodnijo, ukaz, da c. kr. sodniki ne smejo voliti — proti nemško-liberalni stranki. No, to vam je čuden ukaz, samo ne vemo, ali ima g. vitez pravico za nj. — Štajarski nemški konservativci zmagajo v vseh kmečkih volilnih skupinah, ne pa v Ljubenski. V tej so „polževci“ še vedno na konji ter volijo slej ko prej liberalnega „kmeta“ Poscha. — Na Koroškem se godi slov. volilcem precej trdo, ker dela vse, kar leže in gredet, za nemškutarje. Zato se bojimo, da sploh ne zmaga slovenska kandidata, ali pa le z veliko težavo. — Grof Hohenwart bode voljen na Gorenjskem, v tisti kmečki volilni skupini, ki si ga je bila že prej kedaj volila za drž. poslanca. — V Ljubljani pa se priporoča dež. glavar, dr. Jože Poklukar, za druga mesta pa se priporočijo brž dosedanji gg. poslanci. — Sedaj je že brž gotovo, da zmaga na Primorji dr. Gregorčič zoper dr. viteza Tonklija. Tako se vsaj sudi lehko po volilnih možih, katerih večina ne mara več za svojega prejšnjega poslanca. — V Trstu prebiva 185.091 ljudi in med njimi bode kacih 60.000 Slovencev, vendar pa ni za-nje nobene slovenske šole. — V Istri bode izvoljen v drž. zbor profesor M. Spinčič, ki je odločen rodoljub pa dr. Ladinja, oba sta že dež. poslanca. — V Zagrebu je umrl kardinal Mihajlovič, ali niso ga še bili pokopali, že so ugibali, kdo da mu bode naslednik. Kakor stoję sedaj razmere, bode najbrž kak madjar, če ne po rodu, vsaj po mišljenji. — V Budapešti se ogerska vlada poteguje za to, da se premesti ogerski primas iz Ostrogonja v glavno mesto;

to pa največ zavoljo tega, da bodo vse višje oblasti v enem mestu in tedaj postane v resnici glavno mesto države.

Vunanje države. Sredi meseca marca bode pri sv. očetu Leonu XIII. veliko konistorije in ob enem nekaj novih kardinalov imenovanih; najbrž tudi že knezonadškof na Dunaji. — V Rimu je uni den gorelo tik palače kralja Umberta, vendar pa le-ta ni trpela nobene škode. — Knez Rudini, ki stoji na čelu italijanske vlade v Rimu, prizadeva si resno, da zniža drž. stroške, toda težko, če se mu posreči. — V Portugalu, kjer so se republikanci pripravljali na ustajo zoper kralja, je sedaj vlada razgnala vsa društva, ki so bila na sumu, da se zbirajo v njih republikanci. Tako je prav. — Na Francoskem iščejo novih reči, na katere bi jim bilo mogoče naložiti davke in čem višjih, tem ljubših, se ve, da ljubših le vradi. Republika je draga! — Pravi se, da kraljevič Balduin v Bruxelles, glavnem mestu Belgije, ni umrl naravne smrti, ampak da ga je nek knez ustrelil iz nagle jeze. Ne vemo, kaj je na tej govorici resnice. — Drž. zbor v Londonu je zavrgel predlog, naj se zniža število vojakov. Tedaj imajo jih tudi ondi radi veliko število. — Na Nemškem se govori, da pride knez Bismark na tožnjo klop, ker je izpovedal reči, ki bi imele ostati na tihem, če ne, pa pride država lehko v škodo. No stari lesjak pa se že izvije kje kako še iz te zadrege. — Odkar je bil nadvojvoda Franc Ferdinand pri ruskem caru, piše se v vseh russkih listih prijazno o razmerah, v katerih stojite Avstrija in Rusija. — V Bolgariji se čuti čem dalje tem bolje princ Koburški za kneza, pa tudi ljudstvo je veselo miru po dolgih rabukah. — Vsi srbski ministri so odstopili, toda njih večje število pride brž tudi v novo ministerstvo; temu stopi na čelo Pašić, doslej predsednik skupščine. — Vse kaže, da še anglijski vojaki ne gredot tako brž iz Egipta, kakor želi turški sultan ali katera druga država. — V Ameriki, vsaj v severnih državah so že siti priseljencev, posebej pa se branijo še kinezov in pa — judov, prvh zato, ker jim delajo neki preveč, zadnjih pa zato, ker premalo: oboji pa jemljejo torej domaćim zaslužka.

Za poduk in kratek čas.

Družba sv. Mohorja.

Odbor družbe sv. Mohorja vabi na novo slov. rodoljube, naj pristopijo družbi v največjem številu in pravi: Med tem, ko udje Mohorjeve družbe sprejete knjige pridno prebirajo, hiti Mohorjeva tiskarna pripravljat nove knjige za tekoče družbeno leto. Ravnokar se dovršuje „Življenje Marije Device in sv. Jožefa“

in pa „Občna zgodovina“; pridno se stavijo in kadar se bodo tiskale obečane molitvene bukve; pričenjamo tudi že delo s „Slov. Večernicami“ in s „Fiziko“, in koj potem, ko v roke dobimo imena letošnjih udov, pride zadnja knjiga, „Koledar“, na vrsto.

Ker izkušnja uči, da največ udov privabijo k družbi pobožne, zlasti pa molitvene knjige, naznanjam, da izide letos sicer isti molitvenik, ki je oglašen v „družbenem oglasniku“; a napovedanim, po škofu Jak. Peregr. Pavliču spisanim trem delom onega molitvenika dodal je g. prestavljalec še četrti del, ki obsega navadne molitve, kakor: juterno in večerno molitev, mašne molitve, litanije, križev pot, molitve k sv. patronom, za srečno zadnjo uro itd. Tako urejeni molitvenik z imenom: „Gospod, tec mi pomagat!“ služil bo lahko vsakemu kristjanu za domačo in cerkveno božjo službo. Bolnikom, starim ljudem in onim, ki so slabih očij, pa morda še drugim ugajal bode molitvenik gotovo tudi v tem, da so molitve tiskane z velikimi črkami, kakor dozdaj še v nobeni drugi Mohorjevi knjigi. Zato prosimo, pri vabilu k letošnjemu pristopu slovensko ljudstvo na to posebej opozarjati.

Kdor želi molitvenik v platno vezan dobiti, naj doplača 30 kr., v usnje in z zlato obrezo pa 50 kr.

Pri tej priliki še enkrat uljudno prosimo č. gg. poverjenike, naj družbo priporočajo in naj kakor dozdaj požrtvoyalno nosijo breme nabiranja in zapisovanja udov, da se družba v korist in čast slovenskemu rodu vedno bolj razširi in udomači, zlasti v pomejnih krajih Slovenije. Pred vsem pa želimo letos, da bi se oglašilo prav mnogo dosmrtnih udov, ker bomo že to spomlad pričeli z zidanjem nove, prostornejše tiskarne in knjigoveznice in bo za to treba mnogo denarjev. Kdor je še mlad in trden, bo le sam dobiček imel, če plača 15 gld. na enkrat, namesto da hi po 1 gld. plačeval morda 30 do 40 let. Že več starejših udov nam je reklo, da se kesajo, zakaj se niso v mlajših letih zapisali za dosmrtnne ude, ker zdaj so teh 15 gld. že vplačali posamično in morajo še zanaprej plačevati. Kdor ima zdrave otroke, naj tiste zapiše za dosmrtnne ude, ker jim tako pomore, da bodo morda mnogo, mnogo let dobivali družbene knjige po vrsti, ne pa, kakor se zdaj včasih zgodi, da kdo nekaj let plačuje, potem pa eno leto vmes pozabi ali ne more plačati; in potem ima knjige, ki hodijo po več let na svetlo, pretrgane, ker mu manjka zvezka od tistega leta. Vsled tega izgubi veselje do cele knjige, katero bi sicer vezati dal, ako bi bila popolna. Družbi in udom bo torej enako pomagano, ako se oglasi prav mnogo dosmrtnih družbenikov. Za novo stavbo si bode namreč

družba morala denarjev vzeti na posodo in za iste plačevati obresti: če se a nabere dovolj dosmrtnine, sme družba ta denar v hišo naložiti, in obresti plačujejo se potem iz najemščine in zaslužka tiskarne za natiskovanje knjig ustanovnikom.

Konečno opozarjamo še posebno vse naše č. gg. poverjenike, da naj se nabira družnikov sklene z zadnjim dnevom meseca februarja in naj se vpisovalne pole z denarjem vred pošljajo pod napisom: „Družba sv. Mohorja v Celovcu“ franko vsaj do 5. marca t. l. družbinemu blagajniku. — Kdor se pozneje oglasi, ne more se šteti za uda in mora plačati za knjige tisto ceno, kakor po knjigarnicah.

Na spremembo stanovanjsča društvenika med letom se družba pri tolikem številu ne more ozirati; vsak udobi tedaj knjige tam, kjer se je dal vpisati. Bog daj srečo!

Smešnica 9. Nemškutarji v Škofiji vasi so lani pravili: Rajši od vere odstopimo, kakor pa od Nemcev. Letos pa jih je prekosil nemčur Vojniški: Jaz volim tudi hudiča, če je ta Nemec.

Razne stvari.

(Shod volilcev) skliče g. dr. Gregorec v nedeljo, dne 1. sušca popoludne ob 3. uri pri sv. Lovrenci na Dravskem polju v g. Juričevi gostilnici.

(Iz Šmarijskega okraja) poizvemo, da so volilni možje vsi za dosedanjega svojega zaslужnega poslanca, isto velja tudi v St. Lenartskem, Ormoškem, Rogaškem in Ptujskem.

(Volilni možje.) V Konjiškem okraju in sicer v občini Brezen: Florjan Jeseničnik (Slovenec). V Paki: Večko in Koprivnik (obadvia Slovenca). V Doliču: Ignac Jeseničnik in Anton Jelenko (Slovenca). V Ljubnici: Ivan Verčnik in Martin Jelenko (obadvia Slovenca). V Skomarji: č. g. J. Muha, Vincenc Petre in Drobne (vsi trije Slovenci). V Vitanjski vesi je dobil po srečkanji volilni certifikat g. A. Kokošinek, nasprotnik. Tudi v občini Kozjek, ki voli v Konjicah, so izvoljeni narodni volilni možje. Menim, da toliko glasov se v Konjicah za slovenskega kandidata še ni nobenokrat oddalo, kakor se bo zgodilo letos.

— V Špitaliči, Žičah, sv. Jerneji, Lažah, Zbelovem so vsi narodni. V Ločah župnik J. Stiplovšek in dva slov. korenjaka: Židanšek in Breznik.

— V Cirbergu predstojnik Haue Ant. V Selnici predstojnik Dorner Franc in Jager Janez. V Cirknici predstojnik Ig. Sparl. V Dobrenji Žel Anton in Stingl Jakob. V St.

Ilji Celcar Franc, Ferk Josip in Flucher J., vsi vrli možje iz župnije Št. Ilja v Slov. goricah.

— V Morji Mat. Koren. V Framu J. Gert in Franc Kirbiš. V Lokah Jak. Terglec, V Rančah J. Koren in J. Hojnik. V Ješenci J. Vauhnik. V Podovi Anton Mlaker. V Gorici Miha Balant in v Račji J. Požegar in Fr. Bothe. Pri sv. Marjeti na dr. polji J. Gojkovič in v Skokah J. Čander.

— Iz Slov. bistriškega okraja: V Pokošah Ferd. Pogoreuc, v Gaberniku J. Rober, v Kohlbergu Vincenc Ozu in v Kalšah občinski predstojnik Simon Lumešnik, vsi naši vrli narodnjaki.

— V Šentilju pod Turjakom župnik Fr. Klavžer in Jakob Ravter. Za Mislinje Janez Vivod, Franc Vivod, Alex. Zastropnik in Janez Lavič.

— V Vuzenici J. Gaberšek, V. Polnar in Jurij Uraživnik. V Gornjem Žirnji pri Marenbergu Aleks. Bernard, J. Mert in Simon Trnek. V Arlici Janez Uran. V Svinčini so izvoljeni 4 liberalni in 2 naša: Rud. Vagaja, župnik in Jurij Šerbinek.

(Neumnost.) Rakuschevo glasilo v Celji, po domače vahtarica, pripoveduje, da je nekje nek kaplan v nedeljo sv. Rešnje telo izpostavil za voljo volitve. Kakor je vahtarica povsed, neumna je tudi v cerkvenih rečeh ter ne ve, da je bila zadnja nedelja kvaterna in je torej bilo po vseh župnijah izpostavljen sv. Rešnje telo, ne pa samo v tistem „nekje ob Savinji“.

(V Jarenini) je iz občin Jelenče in Gačnik prišlo k volityam lani 10 našincev, 7 nemčurjev; letos pa 26 naših in — 5 nasprotnikov. Voljena sta g. Jož. Veingerl in Leopold Županec. Živela Jarenina!

(Podpora.) Slavna posojilnica v Mariboru je dovolila nad 3000 fl. podpore raznim zavodom podpirajočim slov. mladino. Slavno posojilno in hranilno društvo na Ptui pa je darovalo 50 fl. za slov. dijake v Mariboru in isto tako g. Ivan N. Resman na Brežini na Kranjskem po g. Ivan Hribarji v Ljubljani 4 fl. Bog plati!

(Pri sv. Križi na Murskem polji) prišlo je 22. t. m. svojega dosedanjega poslanca dr. Gregoreca toliko naroda poslušat, da je prostora zmanjkalo. Vsi so za njegovo zopetno izvolitev. Naročili so mu potegovati se, da bodo davke po žetvi in branji iztirjevali, lovsko postavo pa odpravili, ker so letos zajeli strašno škodovali sadjarstvu.

(Goljufija.) Lani smo syarili naše kmete, naj se ne dajo zapeljati, da bi pristopili v nemško društvo „Selbsthilfe“ v Gradci. Kako je bilo naše svarjenje potrebno, kaže se sedaj, ko si je ravnatelj tega društva, A. Fleischmann, zavdal — potem, ko je nad 60.000 goldinarjev zapravil iz društvene kase.

(Zaplenjenje.) Štv. 16 „Südst. Post“ c. kr. okr. glavarstvo ni pustilo na svitlo zaradi necega dopisa iz Kamnice. V tem dopisu se necemu „možiceljnu“ na prste kljuje in mislimo, da zavoljo tega c. kr. okr. sodnija tega zaplenjenja ne bode potrdila.

(Šola.) V Marenbergu so osnovali za učence tamošnje ljudske šole kuhinjo, v kateri se jim daje o poludne malo kosilo. Gosp. J. Munda, c. kr. okr. sodnik in g. A. Langer, župan v trgu, imata, kakor se nam piše, največje zasluge za to dobrodejno napravo.

(V Trbovljah) je bila volitev volilnih mož živahnja, voljenih je 10 odločnih narodnjakov, eden polovičnik, drugih petero pa je nemške stranke, katere ste obe stranki volile. Narodna zavest se vzbuja. Živili!

(Naši Nemci) Kake baže da so naši Nemci, to nam kaže kaj lepo zadnji oklic volilnega odbora v Mariboru. Na njem vabita volilce župan Nagy in pa učitelj Sedlaček na zborovanje, v katerem se jim predstavi kandidat dr. Kokošinjek. Je li, bralec, to so ti v resnici imena pravih pravcatih germanov in tevtoburške goščave!

(Krajevna imena.) „D. W.“ se jezi, da imamo tudi v slov. jeziku imena krajev ter pravi, da je neumno nemška imena prestavljati na slovensko. Prav, tetka, toda kdo pravi, da prestavljamo nemška imena na slovensko? To je bilo pač kedaj na robe; kajti iz slov. imen so nam delali in izkovali nemška.

(Umrl) je v noči 20. februarija v Celji gosp. Mavricij Schwarzenberg, c. kr. notar v Gornjem gradu. Ranjeri je bil svoje dni namestnik drž. pravdnika v Celji in je še le potem dobil službo c. kr. notarja najprej na Vranskem, na zadnje pa v Gornjem gradu.

(Zmrznil) je v unem tednu A. Ajoli na cesto v Reko. Najbrž se je mož žganja prenapil pri sv. Pavlu na Bolski ter se je potoma vsedel, ne da bi več ustal.

(Tatvina.) Necemu osebeničarju pri sv. Petru pod Mariboru je nekdo ukradel knjižico mestne hranilnice v Mariboru ter je potem 1650 goldinarjev vzdignil v njej, ne da bi ga doslej še bili njeli.

Loterijne številke:

Trst 21. februarija 1891	90, 14, 28, 44, 26
Linc	71, 79, 17, 14, 1

Velika žganjarija R. Wieser-ja v Hočah (Kötsch)

prideluje in razpošilja najboljšo in najcenejšo žganico.

Razpis.

Pri občini Marija Gradec pri Laškem se odda služba obč. tajnika z letno plačo 300 fl. in prostim stanovanjem. S to službo je združeno tudi poskrbljevanje pisarije pri dveh obrtnih zadružah z letno plačo 120 gld. Prošnje naj se vložijo do 15. sušca t. l. pri podp. obč. uradu. Znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi se terja.

Obč. urad Marija Gradec,
dne 25. svečana 1891.

Martin Ojsteršek,
župan.

1-2

Na prodajo!

Seme kapusa (zelja) Brunsviškega naredi ploščate velike glave, najboljša vrsta za vkisanje $\frac{1}{2}$ kilograma 2 gld. 50 kr., 20 gramov 15 kr.

Pesa „Oberndorfska“, okrogla, velika, da več peres za obiranje, kakor katera druga vrsta 1 kilogram 85 kr.

Pesa „Klumpen“, — dolga velika 60 kr.

Detelja štajarska od predenice očiščena, za kar jamčim, 1 kilogram 70 kr.

Vsa druga povrtna in cvetlična semena izvanredno po ceni, kakor nikjer drugi priporoča

F. Ogorevc
Brežice, (Rann.)

1-4

Cenik na zahtevanje pošljem rad.

Hiša

za kupčijo in krčmo, tudi za gospoda duhovnika v pokoji z gospodarskimi poslopji in nad 3 orale zemlje pri cerkvi sv. Tomaža nad Veliko nedejo, proda se takoj pod ugodnimi pogoji. Več se poizvē pri

Alojzu Mikl v Ormoži.

Čiste vinske drože

kupuje po najboljši ceni 1-2

Feliks Schmidl
korške ulice 15 v Mariboru.

Starih in novih vinskih drož

kakor tudi

snažnih tropin

kupi vsako mero 18

R. Wieser, žganjarija v Hočah.

Naznanilo.

Posojilnica v Konjicah registrirana z druga z neomejeno zavezo bode imela dne 5. marca 1891 ob $\frac{1}{2}$. uri popoldan v pisarni posojilnice v Konjicah svoj redni občni zbor.

Dnevni red:

1. Potrjenje računa za leto 1890.
2. Potrjenje novih pravil po zapisniku dne 10. aprila 1890.
3. Posveti zarad razdelitve čistega dobička in povikšanja rezerve.
4. Volitev načelnika, 4 odbornikov in 2 računskih pregledovalcev.
5. Razni predlogi.

Udj Posojilnice v Konjicah se vabijo tega zborovanja številno se udeležiti.

V Konjicah, dne 25. svečana 1891.

Ravnateljstvo.

Lepa jabolčna drevesa

4—5 let staro najboljših vrst, priporoča več tisoč po nizki ceni **Jože Janežič na Bizejškem pri Brežicah.** 23-25

„Oves Willkomm“.

Ta oves je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši, plodnejši in težji: raste na visoko od 5–6 čevljev, ima močno, dobro slamo za krmo in se ne poleže.

Zadostuje, ker se ta oves redko seje, 50 kilot seme za jeden plug. Cena za kilo 25 kr. Ako se vzame več kakor 50 kil za kilo 20 kr.

Razpošilja, kakor dolgo seže, vrečo po 5 kil za 1 gld. 80 kr. proti pošiljatvi zneska ali poštenu povzetju franko na vsako poštno postajo

Benedikt Hertl, 1-8
veliki posestnik na grajsčini Golič pri Konjicah.

Priporočba.

Usojam si gospode duhovnike na svojo bogato sortirano **zalogo** opozarjati in sicer:

Površne suknje od 18 gld. naprej.

Navadne suknje od 22 gld. "

Črne hlače s toskina 7 gld. "

Hišne suknje od 10 gld. "

Za primerno in solidno delo po meri sem porok.

S spoštovanjem

E. Müller,
krojač za civiliste in vojake
v Mariboru.

1-3

Mlad spreten fant,

1-2

ki je več let mežnarsko službo opravljal, z izvrstnimi spričevali, želi spet take službe na kako večjo faro. Več pove č. g Anton Borščnik, stolni in mestni vikar v Mariboru.

Posojilnica v Makolah

imela bode svoj letošnji redni

občni zbor

v četrtek, dne 12. marca t. l. popoludne ob 2. uri v svoji pisarni z navadnim dnevnim redom, namreč:

1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzornika. 3. Potrjenje računov za l. 1890. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev načelništva in nadzorništva. 6. Nasveti in predlogi zadružnikov.

Makole, dne 13. februarja 1890.

2-2

Načelstvo.

Mežnar mlad, oženjen, zdrav, čvrst delavec pri vsakošnem delu, dobrega vedenja, želi si službe. Več pri uredništvu tega lista.

Vence in šopke

za okinčanje cerkev izdeluje Marija Šket, pri sv. Emi, pošta Pristova.

1-3

Protin, revma,

trganje po udih, izpadanje lasov, ohromenje, bolezni v živilih se ne odstranijo s skrivenostnimi zdravili, temveč z mojim iz močnega, planinskega vina destiliranim francoskim žganjem (mladi cognac), katero se bistveno razločuje od navadnega francoskega žganja, katero se dela iz spirita, jesihina in soli. Steklenica 1 fl. 20 kr.

Stari cognac, dobro zdravilo za bolezni v želodci, steklenica 1 fl. 50 kr. 4 stekl. se franko razpošljajo. Se dobijo le naravnost pri

BENEDIKTU HERTL,
veliki posestnik na graščini Golič pri Konjicah.

Apotheke
„Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

Singerstrasse 15.
Wien.

Kričistolne krogljice, nekdaj imenovane univerzalne krogljice, dobro znano, čistilno domačo zdravilo.

Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljatvi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek krogljic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistolne krogljice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih**
pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblime J. Pserhoferja 1 posodea 40 kr.,
prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine
prosto 75 kr.

Balzam za goltanec 1 steklenica 40 kr., poštnine
prosto 65 kr.

Živiljenska esenca (Pražke kapljice) stekleničica
22 kr.

Angležki balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, 1 škatljica 35 kr., poštnine
prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje
rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Steudela, posodica 50 kr.,
poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače
sredstvo proti slabim pre-
bavim, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

**Pri dopošiljatvi denarja (po poštnej nakaznici), stane poštnina dosti manj,
kakor po povzetju.**

9-12